Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **a) sanat b) hatta c) bahar ç) musiki**

Eski metinlerdeki uzatma ve kesme işaretleri bu sözcüklerin güncel yazımında kullanılmaz.

2 **a) hâlâ b) kâr c) âdet**

Düzeltme işareti, yazılışları aynı anlamları farklı sözcükleri birbirinden ayırır.

3 **D) kahvaltı**

"Kahve altı" birleşirken ses düştüğü için bitişik yazılır; diğerleri ayrı yazılır.

4 **D – Y – D – Y**

Kurum adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: Türk Dil Kurumuna. "Birçok" bitişik yazılır.

5 **A) Tatilde Kapadokya'yı gezdik.**

Özel ad olan "Kapadokya"ya gelen ek kesmeyle ayrılır; "okul, yarın" özel ad değildir, bakanlık adına gelen ek ayrılmaz, "Ayşe de" bağlaç olarak ayrı yazılmalıdır.

6 **B) Sevgili arkadaşım, mektubunu dün aldım.**

"Sevgili arkadaşım" bir seslenme (hitap) sözüdür.

7 **a) ? b) ! c) . ç) …**

ç'de üç nokta, örneklerin sürdüğünü gösterir; c'deki bildirme cümlesi nokta ile biter.

8 **E) bir şey**

"Bir şey" ayrı yazılır; diğerleri bitişik yazılır.

9 **B) Kardeşimde bizimle gelmek istiyor.**

"Kardeşim de" olmalıdır; "de" burada "dahi" anlamında bir bağlaçtır.

10 **Kendisinden sonra örnek (açıklama) verilecek cümlenin sonuna konmuştur.**

İki noktadan sonra "şunlar" sözcüğünün neyi kapsadığı sıralanır.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **C) Toplantıya herkez zamanında geldi.**

Doğrusu "herkes"tir.

12 **A) kayıtolmak**
"Kayıt olmak" birleşirken ses olayı olmadığı için ayrı yazılır.

13 **a) Ankara'ya b) Türk Dil Kurumunun c) bir daha**
Özel adlara gelen ek kesmeyle ayrılır; kurum adlarına gelen ek ayrılmaz; "bir daha" ayrı yazılır.

14 **D) virgül – virgül**
İlk virgül yüklemden uzaktaki özneyi, ikincisi sıralı yüklemleri ayırır.

15 **E) Ali, Ayşe, Mehmet sınıfta kaldı; Zeynep, Can, Elif bahçeye çıktı.**
Noktalı virgül, ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırır.

16 **a) tamamlanmamış cümlenin sonuna b) örneklerin sürdüğünü göstermek için c) yazılmak istenmeyen sözün yerine**
Üç nokta; eksiklik, süreklilik ve söylenmek istenmeyen söz gibi durumları gösterir.

17 **B) Tırnak içinde verilen bir sözün içinde başka bir alıntı bulunması**
Tırnak içindeki bir sözün içinde yeniden aktarma yapıldığında tek tırnak kullanılır.

18 **D) Yazın Karadeniz'e değil, Güneye tatile gideceğiz.**
Yön adı özel ada dâhil değilse küçük harfle yazılır: güneye.

19 **B cumartesi B hissetmek A yardım etmek B hanımeli**
Ses olayı olan ve anlam kayması olan birleşik sözcükler bitişik yazılır.

20 **A) Ayraç içinde üç nokta: (...)**
Alıntılarda atlanan bölümlerin yerine ayraç içinde üç nokta konur.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **C) III**
Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleler noktalı virgülle ayrılır; diğer yerlere virgül gelir.

22 **C) Sabah erkenden, kalktık ve yola çıktık.**
"Sabah erkenden" zaman bildiren bir söz öbeğidir; ondan sonra virgül konması gereksiz ve yanlıştır.

23 **E) Yarın, Bursaya gidip halamı ziyaret edeceğim?**
"Bursaya" kesmesiz yazılmıştır (yazım) ve soru olmayan cümlenin sonuna soru işareti konmuştur (noktalama).

24 **1) "annem sordu:" (aktarmadan önce iki nokta) 2) "...neyini sevdiniz?" (soru işareti) 3) "Kardeşim de" 4) "ben de"**

"De" bağlacı ayrı yazılır; soru cümlesinin sonuna soru işareti konur; aktarma yapılacak sözden önce iki nokta kullanılır.

25 **E) hiç kimse – kalıplaşmış olduğu için bitişik**

"Hiç kimse" ayrı yazılır.

26 **A) Tırnak içindeki cümlenin sonundaki nokta gereksizdir, kaldırılmalıdır.**

Tırnak içindeki aktarılan cümle, kendi noktalama işaretiyle birlikte verilir; bu nokta yerindedir.

27 **Hatta o gün musiki dinlerken bile sanat üzerine düşünüyordu.**

Uzatma işaretleri ve kesme işareti güncel yazımda kullanılmaz.

28 **C) Bahçede kırmızı bir gül açmıştı, kokusu bütün eve yayılmıştı; akşamüstü hâfif bir rüzgâr çıktı.**

"Hafif" sözcüğü düzeltme işaretiyle yazılmaz; diğer sözcüklerde (hâlâ, dükkân, kâğıt, rüzgâr) işaret gereklidir.

29 **B) "Eski Konak" adlı**

Cümle içinde geçen eser adlarının her sözcüğü büyük harfle başlar ve ad tırnak içinde yazılabilir.

30 **Öğretmenimiz sınıfa girdi ve dedi ki: "Yarın müzeye gideceğiz, hazırlıklı gelin."**

Aktarılacak sözden önce iki nokta konur, aktarılan söz tırnak içinde büyük harfle başlar; sıralı cümleler virgülle ayrılır.